

VARĖNOS „RYTO“PROGIMNAZIJOS DIREKTORIUS

**ĮSAKYMAS
DĖL VIDAUS KONTROLĖS ĮGYVENDINIMO VARĖNOS „RYTO“PROGIMNAZIJOJE
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2025 m. liepos 11 d. Nr. V-142
Varėna

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo 4 straipsnio 3 dalimi ir 7 straipsnio 2 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos finansų ministro 2020 m. birželio 29 d. įsakymo Nr. 1K-195 „Dėl Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje“ 2.1 papunkčiu ir šiuo įsakymu patvirtinto Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje tvarkos aprašo 20 punktu,

t v i r t i n u Vidaus kontrolės įgyvendinimo Varėnos „Ryto progimnazijoje tvarkos aprašą (pridedama).

Direktorius

Vygantas Pavalkis

PATVIRTINTA
Varėnos „Ryto“ progimnazijos
direktoriaus 2025 m. liepos 11 d.
įsakymu Nr. V-142

VIDAUS KONTROLĖS ĮGYVENDINIMO VARĖNOS „RYTO“ PROGIMNAZIJOS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vidaus kontrolės įgyvendinimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) detalizuojamas Varėnos „Ryto“ progimnazijos vidaus kontrolės politikos turinys, įvardijami vidaus kontrolės tikslai, principai, elementai, dalyviai, vidaus kontrolės analizė ir vertinimas bei reglamentuojama informacijos apie vidaus kontrolės įgyvendinimą teikimo tvarka.

2. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatyme (toliau – Įstatymas) ir Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme.

II SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖS POLITIKA

3. Vidaus kontrolės politika Varėnos „Ryto“ progimnazijoje paremta veiklos rizikos (toliau – rizika) valdymu, atsižvelgiant į Varėnos „Ryto“ progimnazijos veiklos ypatumus, vidaus kontrolės politikos pritaikymą ir vadovaujantis Įstatyme ir Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2020 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 1K-195 (toliau – Finansų ministro įsakymas), keliamais reikalavimais dėl vidaus kontrolės politikos. Rizika valdoma, nustatant jos veiksnius ir parenkant vidaus kontrolės priemones jiems valdyti.

4. Progimnazijos direktoriaus nustatoma ir tvirtinama vidaus kontrolės politika apima:

4.1. Varėnos „Ryto“ progimnazijos veiklą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų sąrašą, patvirtintą Progimnazijos direktoriaus 2025 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. V-142 „Dėl Varėnos „Ryto“ progimnazijoje veiklą ir vidaus kontrolės politikos įgyvendinimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų sąrašo patvirtinimo“ (toliau – Teisės aktų sąrašas);

4.2. vidaus kontrolės principus;

4.3. vidaus kontrolės elementus;

4.4. nuorodas į Varėnos „Ryto“ progimnazijos dokumentus (nuostatus, pareigybių aprašymus ir kitus dokumentus), kuriuose nustatytos vidaus kontrolės dalyvių pareigos ir atsakomybė;

4.5. vidaus kontrolės įgyvendinimą Varėnos „Ryto“ progimnazijoje reglamentuojančių dokumentų (tvarkos aprašų, taisyklių, instrukcijų ir kitų dokumentų) sąrašą (Teisės aktų sąrašas);

4.6. vidaus kontrolės analizės ir vertinimo aprašymą;

4.7. vidaus kontrolės politikos keitimo (tobulinimo) aprašymą.

5. Atsižvelgiant į nuolat kintančias Varėnos „Ryto“ progimnazijoje reguliavimo ir veiklos sąlygas, rizikos vertinimas turi būti atliekamas nuolat ir (arba) periodiškai. Dėl šios priežasties vidaus kontrolės politikos turinys nuolat peržiūrimas ir atnaujinamas.

III SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖ

PIRMASIS SKIRSNIS VIDAUS KONTROLĖS TIKSLAI IR ĮGYVENDINIMAS

6. Progimnazijos direktorius, siekdamas strateginio planavimo dokumentuose numatytų tikslų, kuria vidaus kontrolę pagal vidaus kontrolės tikslus, nustatytus Įstatymo 4 straipsnyje.

7. Siekiant vidaus kontrolės tikslų, kuriama ir užtikrinama veiksminga „Ryto“ progimnazijoje vidaus kontrolė, kurios dalis yra finansų kontrolė. Finansų kontrolė „Ryto“ progimnazijoje atliekama vadovaujantis Savivaldybės administracijos finansų kontrolės taisyklėmis.

8. Vidaus kontrolė įgyvendinama atsižvelgiant į Varėnos „Ryto“ progimnazijoje veiklos ypatumus (kuriuos lemia jo organizacinė struktūra, dydis, reguliavimo lygis, rizika, veiklos aplinka, sudėtingumas, veiklos sritis ir kiti ypatumai), laikantis vidaus kontrolės principų, apimant vidaus kontrolės elementus, nustatant Progimnazijos direktoriaus vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančių darbuotojo ir integruojant vidaus kontrolę į Varėnos „Ryto“ progimnazijos veiklą, apimant pagrindinius valdymo procesus (planavimą, atlikimą ir stebėseną), nuolat tobulinant ir keičiant vidaus kontrolę atsižvelgiant į pokyčius.

ANTRASIS SKIRSNIS VIDAUS KONTROLĖS PRINCIPAI

9. Progimnazijos direktorius, siekdamas strateginio planavimo dokumentuose Savivaldybės administracijos numatytų tikslų, įgyvendina vidaus kontrolę laikydamasis vidaus kontrolės principų, nustatytų Įstatymo 5 straipsnyje.

TREČIASIS SKIRSNIS VIDAUS KONTROLĖS ELEMENTAI

10. Vidaus kontrolė veiksmingai įgyvendinama nustatant Varėnos „Ryto“ progimnazijos tikslus, organizacinę struktūrą, veiklos sritis ir procedūras (struktūrinėse schemose, politikose, tvarkų aprašuose, taisyklėse ir kituose dokumentuose).

11. Progimnazijos direktorius, siekdamas strateginio planavimo dokumentuose numatytų tikslų, įgyvendina vidaus kontrolę, apimančią vidaus kontrolės elementus, nustatytus Įstatymo 6 straipsnyje.

12. Kontrolės aplinką apibūdina:

12.1. profesinio elgesio principai ir taisyklės – Progimnazijos direktorius ir darbuotojai laikosi profesinio elgesio principų ir taisyklių, vengia viešųjų ir privačių interesų konflikto, Progimnazijos direktorius formuoja teigiamą darbuotojų požiūrį į vidaus kontrolę;

12.2. kompetencija – Progimnazijos direktorius siekia, kad darbuotojai turėtų tinkamą kvalifikaciją, pakankamai patirties ir reikiamų įgūdžių savo funkcijoms atlikti, pareigoms įgyvendinti ir atsakomybei už vidaus kontrolę suprasti;

12.3. valdymo filosofija ir vadovavimo stilius – Progimnazijos direktorius palaiko vidaus kontrolę, nustato politiką, procedūras ir formuoja praktiką, skatinančią ir motyvuojančią darbuotojus siekti geriausių veiklos rezultatų, prižiūri, kaip įgyvendinama vidaus kontrolė;

12.4. organizacinė struktūra – Varėnos Ryto progimnazijoje patvirtinama organizacinė struktūra, kurioje nustatomas pavaldumas ir atskaitingumas, pareigos vykdant Varėnos „Ryto“ progimnazijoje veiklą ir įgyvendinant vidaus kontrolę. Organizacinė struktūra darbuotojų pareigybių aprašymuose;

12.5. personalo valdymo politika ir praktika – Varėnos „Ryto“ progimnazijoje formuojama tokia personalo politika, kuri skatintų pritraukti, ugdyti ir išlaikyti kompetentingus darbuotojus.

13. Rizikos vertinimą apibūdina:

13.1. rizikos veiksnių nustatymas – nustatomi galimi rizikos veiksniai (įskaitant korupcijos riziką), turintys įtakos Varėnos „Ryto“ progimnazijoje veiklos tikslų siekimui. Taip pat nustatomi ir įvertinami pokyčiai, galintys reikšmingai paveikti vidaus kontrolę Savivaldybės administracijoje (išorės aplinkos (teisinio reguliavimo, ekonominių, fizinių veiksnių) pokyčių vertinimas, Varėnos

„Ryto“ progimnazijos misijos, organizacinės struktūros ir kitų pokyčių vertinimas). Varėnos „Ryto“ progimnazijos strateginio planavimo dokumentuose aiškiai išskirti Varėnos „Ryto“ progimnazijos veiklos tikslai padeda tinkamai nustatyti ir įvertinti su jais susijusius rizikos veiksnius. Rizikai nustatyti sudaromas rizikos veiksnių sąrašas;

13.2. rizikos veiksnių analizė – įvertinamas nustatytų rizikos veiksnių reikšmingumas ir jų pasireiškimo tikimybė bei poveikis veiklai. Atliekant rizikos veiksnių analizę rizikos veiksniai sugrupuojami pagal jų svarbą Varėnos „Ryto“ progimnazijos veiklai;

13.3. toleruojamos rizikos nustatymas – nustatoma toleruojama rizika, kurios valdyti nėra poreikio ar galimybės (gali būti toleruojama nereikšminga rizika, kurios pasireiškimo tikimybė maža, o priemonių rizikai mažinti sąnaudos yra didelės);

13.4. reagavimo į riziką numatymas – priimami sprendimai dėl reagavimo į reikšmingą riziką, kurios pasireiškimo tikimybė didelė (numatomos priemonės rizikai mažinti iki toleruojamos rizikos). Galimi reagavimo į riziką būdai:

13.4.1. rizikos mažinimas – veiksmai, kuriais siekiama sumažinti rizikos pasireiškimo tikimybę ir (ar) poveikį veiklai iki toleruojamos rizikos. Rizika mažinama nustatant papildomas kontrolės priemones (tobulinant veiklos sričių procesus). Prireikus parengiamas rizikos valdymo planas, numatant jame rizikos mažinimo priemones, jų įgyvendinimo terminus ir atsakingus už priemonių įgyvendinimą darbuotojus;

13.4.2. rizikos perdavimas – rizikos perdavimas trečiosioms šalims (pavyzdžiui, draudžiant ar perkant tam tikras paslaugas);

13.4.3. rizikos toleravimas – rizikos prisiėmimas, kai rizikos pasireiškimo tikimybė ir poveikis veiklai neviršija nustatytos toleruojamos rizikos ir nesiimama jokių veiksmų rizikai mažinti;

13.4.4. rizikos vengimas – Varėnos „Ryto“ progimnazijoje dalies veiklos nutraukimas, kai rizikos valdymo priemonėmis neįmanoma sumažinti veiklos rizikos iki toleruojamos rizikos.

14. Kontrolės veiklą apibūdina:

14.1. kontrolės priemonių parinkimas ir tobulinimas – parenkamos ir tobulinamos riziką iki toleruojamos rizikos mažinančios kontrolės priemonės:

14.1.1. įgaliojimų, leidimų suteikimas – užtikrinama, kad būtų atliekamos tik Progimnazijos direktoriaus nustatytos procedūros;

14.1.2. prieigos kontrolė – sumažinama rizika, kad turtu ir dokumentais naudosis neįgaloti (nepaskirti) asmenys ir kad turtas ir dokumentai bus neapsaugoti nuo neteisėtų veikų;

14.1.3. funkcijų atskyrimas – Varėnos „Ryto“ progimnazijos funkcijos priskiriamos atitinkamoms darbuotojų pareigybėms, kad darbuotojui (-ams) nebūtų pavesta kontroliuoti visų funkcijų), siekiant sumažinti klaidų, apgaulių ir kitų neteisėtų veikų riziką;

14.1.4. veiklos ir rezultatų peržiūra – periodiškai peržiūrimos veiklos sritys, procesai ir rezultatai, siekiant užtikrinti jų atitikimą Varėnos „Ryto“ progimnazijos tikslams ir reikalavimams, vertinama veikla teisėtumo, ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu, palyginami ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatai su planuotais ir (arba) praėjusio ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatais;

14.1.5. veiklos priežiūra – prižiūrima Varėnos „Ryto“ progimnazijos veikla (užduočių skyrimas, peržiūra ir tvirtinimas), kad kiekvienam darbuotojui būtų aiškiai nustatytos jo pareigos ir atsakomybė, sistemingai prižiūrimas kiekvieno darbuotojo darbas, prireikus periodiškai už jį atsiskaitoma;

14.2. technologijų naudojimas – parenkama ir tobulinama technologijų veikla užtikrinanti Varėnos „Ryto“ progimnazijoje informacinių technologijų sistemų veiklą bei tinkamą nustatytų veiklos priemonių kontrolę, kūrimas, saugos politikos taikymas, informacinių technologijų įsigijimo, priežiūros ir palaikymo procesų kontrolė;

14.3. politikų ir procedūrų taikymas – kontrolės veikla įgyvendinama taikant atitinkamas Varėnos „Ryto“ progimnazijoje politikas ir procedūras. Vidaus kontrolė reglamentuojama nustatant Varėnos „Ryto“ progimnazijoje tikslus, organizacinę struktūrą, veiklos sritis ir vidaus kontrolės

procedūras (pavyzdžiui, struktūrinėse schemose, politikose, tvarkų aprašuose, taisyklėse ir kituose dokumentuose).

15. Informavimą ir komunikaciją apibūdina:

15.1. informacijos naudojimas – Varėnos „Ryto“ progimnazija gauna, rengia ir naudoja aktualią, išsamią, patikimą ir teisingą informaciją, atitinkančią jai nustatytus reikalavimus ir palaikančią vidaus kontrolės veikimą;

15.2. vidaus komunikacija – nenutrūkstamas informacijos perdavimas apimantis visas Varėnos „Ryto“ progimnazijos veiklos sritis ir organizacinę struktūrą. Tiek Progimnazijos direktorius, tiek darbuotojai turi būti informuoti apie veiklos rezultatus, pokyčius, riziką ir vidaus kontrolės veikimą. Vidaus informacijos vartotojai turi tarpusavyje keistis informacija;

15.3. išorės komunikacija – informacijos perdavimas išorės informacijos vartotojams ir informacijos gavimas iš jų naudojant įdiegtas komunikacijos priemones.

16. Stebėseną apibūdina:

16.1. nuolatinė stebėseną ir (ar) periodiniai vertinimai – atliekama reguliari Varėnos „Ryto“ progimnazijos valdymo ir priežiūros veikla ir atskiri vertinimai, siekiant nustatyti, ar vidaus kontrolė įgyvendinama pagal Progimnazijos direktoriaus nustatytą vidaus kontrolės politiką ir ar ji atitinka pasikeitusias veiklos sąlygas:

16.1.1. nuolatinė stebėseną – integruota į kasdienę Varėnos „Ryto“ progimnazijos veiklą ir atliekama darbuotojams vykdant reguliarią (atitinkamų Varėnos „Ryto“ progimnazijos veiklos sričių) valdymo ir priežiūros veiklą bei kitus veiksmus pagal pavestas funkcijas (atliekant savo pareigas);

16.1.2. periodiniai vertinimai – jų apimtį ir dažnumą lemia Varėnos „Ryto“ progimnazijoje rizikos vertinimas ir nuolatinės stebėsenos rezultatai (nustačius tam tikrus veiklos trūkumus).

16.2. trūkumų vertinimas ir pranešimas apie juos – apie vidaus kontrolės Varėnos Ryto progimnazijoje, nustatytus nuolatinės stebėsenos ir (ar) periodinių vertinimų metu, turi būti informuotas Progimnazijos direktorius ir kiti sprendimus priimančios darbuotojai.

KETVIRTASIS SKIRSNIS VIDAUS KONTROLĖS DALYVIAI

17. Vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekantis darbuotojas prižiūri vidaus kontrolės įgyvendinimą. Jis teikia Varėnos „Ryto“ progimnazijos direktoriui informaciją apie vidaus kontrolės ir rizikos valdymą, vidaus kontrolės politikos įgyvendinimo trūkumus ir rizikos veiksnius.

IV SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖS ANALIZĖ IR VERTINIMAS

18. Progimnazijos direktorius užtikrina, kad kiekvienais metais būtų atliekama vidaus kontrolės analizė, apimanti visus vidaus kontrolės elementus, kurios metu būtų įvertinami Varėnos „Ryto“ progimnazijos veiklos trūkumai, pokyčiai, atitiktis nustatytiems reikalavimams vidaus kontrolės politiką ir ar ji atitinka pasikeitusias veiklos sąlygas), vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančio darbuotojo pateikta informacija, vidaus ir kitų auditų rezultatai ir numatomos vidaus kontrolės tobulinimo priemonės.

19. Varėnos „Ryto“ progimnazijos vidaus kontrolė vertinama:

19.1. labai gerai – jei visa rizika yra nustatyta ir valdoma, vidaus kontrolės trūkumų nerasta;

19.2. gerai – jei visa rizika yra nustatyta ir valdoma, bet yra vidaus kontrolės trūkumų, neturinčių neigiamos įtakos Varėnos „Ryto“ progimnazijos veiklos rezultatams;

19.3. patenkinamai – jei visa rizika yra nustatyta, tačiau dėl netinkamo rizikos valdymo yra vidaus kontrolės trūkumų, kurie gali turėti neigiamą įtaką Varėnos „Ryto“ progimnazijos veiklos rezultatams;

19.4. silpnai – jei ne visa rizika yra nustatyta, nevykdomas rizikos valdymas ir vidaus kontrolės trūkumai daro neigiamą įtaką Varėnos „Ryto“ progimnazijos rezultatams.

20. Vidaus kontrolė Varėnos „Ryto“ progimnazijoje nuolat tobulinama, atsižvelgiant į vidaus kontrolės analizės ir vertinimo rezultatus (pateiktas rekomendacijas ir pasiūlymus).

V SKYRIUS

INFORMACIJOS APIE VIDAUS KONTROLĖS ĮGYVENDINIMĄ TEIKIMAS

21. Informacijos, kaip įgyvendinama vidaus kontrolė, apibendrinimą pagal atsakingų darbuotojų pateiktą informaciją organizuoja Progimnazijos direktoriaus paskirtas darbuotojas.

22. Progimnazijos direktorius kiekvienais metais iki vasario 1 dienos, teikia Varėnos savivaldybei informaciją apie vidaus kontrolės įgyvendinimą už praėjusius metus Varėnos Ryto progimnazijoje.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Šio Aprašo nuostatų įgyvendinimą kontroliuoja Progimnazijos direktorius ar jo įgaliotas darbuotojas.

24. Aprašas peržiūrimas ir atnaujinamas, kai pasikeičia ekonominės, reguliavimo ir (ar) veiklos sąlygos.

25. Vidaus kontrolės politika tvirtinama ir keičiama Progimnazijos direktoriaus įsakymu.

VIDAUS KONTROLĖS ELEMENTŲ IR JŲ PRINCIPŲ ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ, PROCEDŪRŲ, VEIKSMŲ, ATSAKINGŲ VYKDYTOJŲ SĄRAŠAS

Vidaus kontrolės sistemos elementas	Vidaus kontrolės principas	Vidaus kontrolės elemento principo veikimas	Priemonės, procedūros, veiksmai, kuriais siekiama Savivaldybės administracijai numatytų tikslų	Vidaus kontrolės dalyviai	Reglamentuojančių teisės aktų sąrašas aktais
1. Kontrolės aplinka	1.1. Profesinio elgesio principai ir taisyklės	1.1. Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovas ir darbuotojai laikosi profesinio elgesio principų ir taisyklių, vengia viešųjų ir privačių interesų konflikto. 1.2. Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovas formuoja teigiamą požiūrį į vidaus kontrolę.	1.1. Progimnazijos direktoriaus patvirtintos Darbo tvarkos taisyklės, kurios numato darbo organizavimą, racionalų darbo laiko, žmogiškųjų išteklių naudojimą, darbo drausmę, darbuotojų etikos taisykles bei etikos normų reikalavimus (visi darbuotojai supažindinami su taisyklėmis pasirašytinai). 1.2. Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovybė įvertina, ar Varėnos „Ryto“ progimnazijos darbuotojai nesusiduria su interesų konfliktu. 1.3. Progimnazijos direktorius patvirtinta Vidaus kontrolės įgyvendinimo progimnazijos tvarkos aprašą.	Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovybė, paskirtas asmuo už vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą.	Darbo santykius nustatantys teisės aktai.
	1.2. Kompetencija	2. Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovai siekia, kad darbuotojai turėtų tinkamą kvalifikaciją, pakankamai patirties ir reikiamų įgūdžių savo funkcijoms atlikti, pareigoms įgyvendinti ir atsakomybei už vidaus kontrolę suprasti.	2.1. Progimnazijoje parengti ir patvirtinti darbuotojų pareigybių aprašymai, nustatytos kiekvieno darbuotojo pareigos bei atsakomybė, tarp jų ir įgaliojimai priimti sprendimus ir prisiimti išpareigojimus, taip pat prižiūrėti tam tikros srities veiklą. Pareigybių aprašo turinys parengtas remiantis norminių aktų reikalavimais ir atsižvelgiant į organizacinės struktūros sandarą ir funkcijų atskyrimo principus. 2.2. Progimnazijoje kiekvienas darbuotojas yra susipažinęs su savo pareigybės aprašyme numatytais reikalavimais.	Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovybė, paskirtas asmuo už vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą.	Darbo santykius nustatantys teisės aktai.
	1.3. Valdymo filosofija ir vadovavimo stilius	3. Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovas palaiko vidaus kontrolę, nustato politiką, procedūras, atsakingus asmenis ir formuoja praktiką, skatinančią ir motyvuojančią darbuotojus siekti geriausių rezultatų, prižiūri, kaip įgyvendinama vidaus kontrolė.	3.1. Varėnos „Ryto“ progimnazijos veikla, jos planavimas ir atsiskaitymas reglamentuotas. 3.2. Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovybės veiksmai bei priimami sprendimai yra pagrįsti, darbuotojai yra laiku informuojami apie Varėnos „Ryto“ progimnazijos priimtus sprendimus. 3.3. Progimnazijoje vyksta reguliarūs vadovybės susirinkimai, sprendimų priėmimas koordinuojamas ir	Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovybė, paskirtas asmuo už vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą.	Finansinę veiklą nustatantys teisės aktai.

			kontroliuojamas. 3.4. Varėnos „Ryto“ progimnazijoje vykdoma veikla planuojama, įtraukiant atskiras priemones į metinius ir strateginius veiklos planus.		
	1.4. Organizacinė struktūra	4. Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovybė užtikrina, kad būtų nustatyta aiški institucijos organizacinė ir valdymo struktūra su horizontaliais ir vertikaliais informavimo ir atskaitomybės ryšiais, kiekvieno darbuotojo svarba ir vieta veiklos ir vidaus kontrolės procesuose.	4.1. Organizacinė struktūra detalizuojama Varėnos „Ryto“ progimnazijos darbuotojų pareigybių aprašymuose. Organizacinė struktūra apima valdymo ir atsakomybės pasidalijimą. 4.2. Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovybė nuolat stebi personalo būklę, analizuoja etatų poreikio ar neužimtumo priežastis.	Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovybė, paskirtas asmuo už vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą.	Veiklos sritis ir procesus nustatantys teisės aktai. Darbo santykius nustatantys teisės aktai.
	1.5. Personalo valdymo politika ir praktika	5. Savivaldybės administracijoje formuojama tokia personalo politika, kuri skatintų pritraukti, ugdyti ir išlaikyti kompetentingus darbuotojus.	5.1. Varėnos „Ryto“ progimnazijos darbuotojams privalomos žinios, patirtis ir gebėjimai – darbuotojų atrankos metu patikrinamos kandidatų žinios, patirtis ir sugebėjimai (atitinkantys nurodytuosius pareigų apraše), darbuotojų žinios ir gebėjimai yra tobulinami atitinkamuose mokymuose. 5.2. Progimnazijoje vykdomas kasmetinis organizacijos darbuotojų veiklos įvertinimas. 5.3. Varėnos „Ryto“ progimnazijos darbuotojų pasiekimai, tobulintos sritys, pažeidimai ar netinkamas elgesys atsispindi kasmetinio vertinimo rezultatuose ir darbo užmokesčio (įskaitant priemokas ir premijas) dydyje.	Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovybė, paskirtas asmuo už vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą.	Įstaigos veiklos sritis ir procesus nustatantys teisės aktai. Darbo santykius nustatantys teisės aktai.
2. Rizikos vertinimas	2.1. Rizikos veiksnių nustatymas	6.1. Progimnazijoje nustatomi galimi rizikos veiksniai (įskaitant korupcijos riziką), turintys įtaką Varėnos „Ryto“ progimnazijos veiklos tikslams pasiekti. 6.2. Progimnazijoje nustatomi ir įvertinami pokyčiai, galintys reikšmingai paveikti vidaus kontrolę.	6.1. Varėnos „Ryto“ progimnazijos strategija patvirtinta. Darbuotojai informuojami apie siekiamus tikslus. 6.2. Progimnazijoje kasmetiniai veiklos tikslai numatyti metinėje veiklos programoje. 6.3. Progimnazijoje kasmetinis biudžetas sudarytas remiantis veiklos strategija, yra reali galimybė įvykdyti metinę veiklos programą. 6.4. Įvertinamos visos aplinkybės (rizikos veiksniai), galinčios daryti neigiamą poveikį viešojo juridinio asmens veiklai (išorės aplinkos (teisinio reguliavimo, ekonominių, fizinių veiksnių) ir vidaus aplinkos (strategijos, organizacinės struktūros, kiti galimi pokyčiai).	Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovybė, paskirtas asmuo už vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą.	Finansinę veiklą nustatantys teisės aktai. Kontrolės procesus ir rizikų nustatymą bei vertinimą nustatantys teisės aktai.
	2.2. Rizikos veiksnių analizė	7. Progimnazija įvertina rizikos veiksnių reikšmingumą ir jų pasireiškimo tikimybę bei poveikį veiklai.	7.1. Rizikos veiksnio tikimybės vertinimas atliekamas remiantis patirtimi, pagrindinės veiklos rodiklių duomenų analize, atsižvelgiant į naujai numatomų aplinkybių įtaką.	Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovybė, paskirtas asmuo už vidaus	Kontrolės procesus ir rizikų nustatymą bei vertinimą nustatantys teisės aktai.

			<p>7.2. Rizikos veiksnio poveikio pagal veiklos sritis vertinimas (strateginių tikslų, veiklos tikslų, ataskaitų tikslų ir atitikties tikslų įgyvendinimas).</p> <p>7.3. Varėnos „Ryto“ progimnazijos rizikos sąrašas sudaromas ir rizika įvertinama reguliariai. Rizikos sąrašą tvirtina vadovas.</p> <p>7.4. Riziką mažinančių priemonių parinkimas.</p>	kontrolės įgyvendinimo priežiūra.	
	2.3. Toleruojamos rizikos nustatymas	8. Progimnazijoje įvertinama toleruojama rizika, kurios valdyti nėra poreikio ar galimybės	8.1. Nustatoma toleruojama rizika, kurios valdyti nėra poreikio ar galimybės (gali būti toleruojama nereikšminga rizika, kurios pasireiškimo tikimybė maža, o priemonių rizikai mažinti sąnaudos yra didelės).	Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovas	Kontrolės procesus ir rizikų nustatymą bei vertinimą nustatantys teisės aktai.
	2.4. Reagavimo į riziką nustatymas	9. Progimnazijos administracija nustato ir įvertina pokyčius, kurie galėtų turėti didelės įtakos vidaus kontrolės sistemai. Pokyčių valdymas.	<p>9.1. Progimnazijos administracijoje priimami sprendimai dėl reagavimo į reikšmingą riziką, kurios pasireiškimo tikimybė didelė.</p> <p>9.2. Progimnazijos administracijoje darbo procedūros atnaujinamos atsižvelgiant į organizacijos administravimo, kontrolės veiklos, reglamentavimo pokyčius. Jei per paskutinius 6 mėnesius Varėnos „Ryto“ progimnazijoje funkcijos (veiksmai) pastebimai pakinta, užfiksuojami saugumo incidentai (ar ypatingas saugumo incidentas) arba jei reikšmingai pakinta kiti su veiklos funkcijomis (veikla) susiję faktoriai, tuomet atliekama papildoma rizikos analizė, remiantis numatyta rizikos valdymo procedūra.</p>	Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovybė, paskirtas asmuo už vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą.	<p>Administracinę veiklą nustatantys teisės aktai.</p> <p>Kontrolės procesus ir rizikų nustatymą bei vertinimą nustatantys teisės aktai.</p>
3. Kontrolės veikla	3.1. Kontrolės priemonių parinkimas ir tobulinimas	10. Progimnazijos administracija atrenka ir plėtoja kontrolės veiklą, kuria prisidedama prie tikslų siekimo rizikos mažinimo priimtinu lygiu (politikos ir procedūros; informacinės technologijos; rizikos valdymas).	<p>10.1. Įgaliojimų, leidimų suteikimas padės užtikrinti, kad būtų atliekamos tik Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovo nustatytos procedūros.</p> <p>10.2. Tinkama prieigos kontrolė padės užtikrinti, kad turtu ir dokumentais naudosis tik įgalioti ar paskirti asmenys ir kad turtas ir dokumentai bus apsaugoti nuo neteisėtų veiksmų.</p> <p>10.3. Funkcijų atskyrimas neleis vienam darbuotojui kontroliuoti visų funkcijų.</p> <p>10.4. Veiklos ir rezultatų peržiūra (periodiškai peržiūrimos veiklos sritys, procesai ir rezultatai).</p> <p>10.5. Progimnazijos administracijoje atlikus reguliarių rizikos ir kontrolės priemonių vertinimą, parenkamos ir įgyvendinamos tinkamos kontrolės priemonės, kurios padėtų efektyvų rizikos valdymą.</p>	Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovybė, paskirtas asmuo už vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą.	<p>Administracinę veiklą nustatantys teisės aktai.</p> <p>Kontrolės procesus ir rizikų nustatymą bei vertinimą nustatantys teisės aktai.</p>
	3.2. Technologijų naudojimas	11. Progimnazijos administracija atrenka ir plėtoja bendrąją kontrolės	11.1. Parenkama ir tobulinama technologijų veikla – valdymo ir kontrolės mechanizmų, užtikrinančių	Varėnos „Ryto“ progimnazijos	Administracinę veiklą nustatantys

		veiklą pasitelkdama technologijas, skirtas tikslams įgyvendinti.	Varėnos „Ryto“ progimnazijos informacinių technologijų sistemų veiklą bei tinkamą nustatytų veiklos priemonių kontrolę, kūrimas. 11.2. Saugos politikos taikymas, informacinių technologijų įsigijimo, priežiūros ir palaikymo procesų kontrolė.	vadovybė, paskirtas asmuo už vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą.	teisės aktai.
	3.3. Politikų ir procedūrų taikymas	12. Progimnazijos administracija vykdo kontrolės veiklą, atsižvelgdama į politiką, kuri nustato, ko tikimasi, ir procedūras, pagal kurias ši politika įgyvendinama.	12.1. Sukurtos Varėnos „Ryto“ progimnazijos veiklos kontrolės priemonės.	Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovybė, paskirtas asmuo už vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą.	Administracinę veiklą nustatantys teisės aktai.
4. Informavimas ir komunikacija	4.1. Informacijos naudojimas	13. Progimnazijos administracija gauna, rengia ir naudoja aktualią, išsamią, patikimą ir teisingą informaciją	13.1. Progimnazijos administracija gauna, rengia ir naudoja aktualią, išsamią, patikimą ir teisingą informaciją, atitinkančią jai nustatytus reikalavimus ir palaikančią vidaus kontrolės veikimą. 13.2. Varėnos „Ryto“ progimnazijos direktoriaus pavaduotojų, vedėjų, metodinės tarybos, metodinių grupių ataskaitos įtraukiamos į rengiamą Progimnazijos direktoriaus ir Varėnos „Ryto“ progimnazijos veiklos ataskaitą, kuri skelbiama interneto svetainėje ir prieinama visiems. 13.3. Varėnos „Ryto“ progimnazijos darbuotojai organizuoti ir neatidėliojant informuojami apie su jų darbu susijusių teisės aktų pakeitimus.	Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovybė, paskirtas asmuo už vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą.	Administracinę veiklą nustatantys teisės aktai.
	4.2. Vidaus komunikacija	14. Progimnazijos administracija dalijasi informacija viduje, įskaitant su vidaus kontrole susijusius tikslus ir atsakomybę, vidaus kontrolei palaikyti.	14.1. Varėnos „Ryto“ progimnazijos darbuotojai informuojami apie veiklos rezultatus, pokyčius, riziką ir vidaus kontrolės veikimą. 14.2. Progimnazijos administracijoje vyksta vadovybės susirinkimai, apie susirinkimo rezultatus informuoja darbuotojus.	Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovybė, paskirtas asmuo už vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą.	Administracinę veiklą nustatantys teisės aktai.
	4.3. Išorės komunikacija	15. Progimnazijos administracija bendrauja su išorės šalimis dėl dalykų, turinčių įtakos išorės kontrolei.	15.1. Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovybė turi pademonstruoti lyderystę ir įsipareigojimą dėl orientacijos į mokinį, kad būtų užtikrintas įstatymų bei jų įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų vykdymas. 15.2. Progimnazijos administracija, siekdama išsiaiškinti Varėnos „Ryto“ progimnazijos teikiamų paslaugų kokybę, gauti iš asmenų pasiūlymus ir komentarus, kaip galėtų pagerinti ugdymo procesą, atlieka mokinių ir jų tėvų anketines apklausas.	Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovybė, paskirtas asmuo už vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą.	Administracinę veiklą nustatantys teisės aktai.

5. Stebėseną	5.1. Nuolatinė stebėseną ir (ar) periodiniai vertinimai: a) nuolatinė stebėseną	16. Progimnazijos administracija atrenka, plėtoja ir atlieka reguliarius ir (arba) atskirus įvertinimus, skirtus nustatyti, ar yra vidaus kontrolės komponentai ir ar jie veikia.	16.1. Varėnos „Ryto“ progimnazijoje vykdoma nuolatinė kontrolės veiklos stebėseną, integruota į kasdienę Varėnos „Ryto“ progimnazijos veiklą ir ugdymo procesą. 16.2. Remdamasi analizės ir vertinimo rezultatais, Progimnazijos administracija turi nustatyti, ar yra poreikiai, į kuriuos turi būti atsižvelgta bei galimybės, kuriomis turi būti pasinaudota, vykdant nuolatinę stebėseną ir užtikrinant veiklos gerinimą.	Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovybė, paskirtas asmuo už vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą.	Administracinę veiklą nustatantys teisės aktai.
	b) periodiniai vertinimai		16.3. Progimnazijos administracijoje planuojami, rengiami ir įgyvendinami metiniai audito planai.	Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovybė, paskirtas asmuo už vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą.	Kontrolės procesus ir rizikų nustatymą bei vertinimą nustatantys teisės aktai.
	5.2. Trūkumų vertinimas ir pranešimas apie juos	17. Progimnazijos administracija vertina ir laiku praneša apie vidaus kontrolės trūkumus šalims, atsakingoms už taisomųjų veiksmų taikymą, įskaitant vadovybę ir atitinkamų padalinių vadovus.	17.1. Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovybė gauna ir išnagrinėja informaciją apie rastus trūkumus, organizacijos veiklos pažeidimus, taip pat priima sprendimą tobulinti atitinkamas kontrolės priemones.	Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovybė, paskirtas asmuo už vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą.	Administracinę veiklą nustatantys teisės aktai, nurodyti Kontrolės procesus ir rizikų nustatymą bei vertinimą nustatantys teisės aktai.